

KIERKEGAARD, CRITIC AL LUI HEGEL. DILEME TEOLOGICO-MORALE ÎN PROBLEMA CREDINȚEI ȘI A RELAȚIEI DINTRE OM ȘI DUMNEZEU

Drd. Vlăduț-Emil CÂRLAN
Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae”,
Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași

Abstract

Within the history of modern philosophy, the philosopher and theologian Søren Aabye Kierkegaard (1813-1855) is seen as a harsh critic of the philosophy of Georg Wilhelm Friedrich Hegel (1770-1831). The purpose of this study is to highlight the theological (especially dogmatic and moral) dilemmas that Kierkegaard attributes to the Hegelian philosophical system. For Kierkegaard, the attempt to elucidate the mystery of Christian teaching by means of autonomous human reason is to falsify it. Kierkegaard's criticism of Hegelianism intensifies because the Hegelian System enters Protestant theology like a Trojan horse, through the representatives of the Danish Church, theologians and clerics. Thus, a form of Hegelian Christianity is born. For Kierkegaard, this means a falsification of authentic Christian teaching, a departure from the simplicity of original Christianity. The entire criticism brought by Kierkegaard to Hegel can be summarized in two main points: (1) the interpretation of the category of faith, (2) and the relationship between the finite and the infinite or the difference between man and God.

Keywords: Kierkegaard, Hegel, christian existentialism, german idealism, man-God relationship

Introducere

Interpretarea pe care filosoful și teologul Søren Kierkegaard¹ o face filosofiei lui Georg W.F. Hegel² nu reprezintă doar o simplă critică, ci în același timp, este o expunere a teologiei proprii și o apologie a

¹ Søren Aabye Kierkegaard (n. 1813 - d. 1855, Copenhaga, Danemarca) a fost un filosof, teolog luteran și scriitor danez ce a trăit în prima jumătate a secolului al XIX-lea. În anul 1830 își începe studiile teologice la Universitatea din Copenhaga, pe care le abandonează la scurt timp și începe studiul filosofiei. Abia în anul 1838 își reia studiile, după ce trece printr-o criză existențială și își pierde tatăl, ca în anul 1840 să-și susțină examenele finale și teza de magister în teologie (astăzi, titlul de doctor): *Despre conceptul de ironie, cu permanentă referire la Socrate (Om Begrebet Ironi, med stadigt Henysn til*